

német eszmékért lelkesedő svábság a magyar faluk előtt, — mint egykor Odo-aker germán zsoldosai a római birodalom limesein — hogy a kellő pillanatot kihasználva megadják a kegyelemdőfést a vonagló baranyai magyarságnak.

... Két hétig jártam Matolcsy Mátyással Dél-Magyarországot és néztem a haldoklást. Most ... megjelenik előttem az egyik dráwaparti kisközség képe, amelynek templomtornyán minden este mozdulatlanul áll egy gólya és nézi a falut, amelyik elűzte őt. Nem kell a baranyai faluknak a gólya, még a látásától is iktóznak. Ebben a faluban is elzavarták a házakról, nem engednek nekik fészket rakni és amikor az utolsó gólyapár a templomtornyán kísérletezett, az egyiket

lelőtték. Árván maradt társa azóta minden este rászáll a templomtorny csillagjára, hogy tetemre hívja a falut. De a falu már nem válaszol.

A pusztuló, hulló magyarság szimbóluma a templomtornyán álló gólya; a fogó halálraitelt magyarságé, amelyet ott lent már megmenteni nem lehet. Baranyában egymás után merülnek el a magyar községek a terjeszkedő némettség tengerében, s a haldokló magyar falukban Baranyától Tolnán és Fejérmegyén keresztül fel Budáig, egy nagy német nemzetiségű tömb van kialakulóban, amely elválasztja a Dunántúlt az ország törzseitől. És ha a Dunántúl is elveszett, nincs többé Magyarország ..."

SZEMELVÉNYEK

Erről van szó. Mindannyian e halatlan században élünk, a dörgő gépek és sipolások között, a fémadarak és elevátorok árnyékában ...

Mindannyian percről-percre látjuk, hogy a technika repülő kertjében a dolgok napról-napra ujjaszületnek. Csak az ember lassítja lépteit. Még mindig valami másról beszél. Komplikál. Eltorzítja a feladatokat, elmázaszolja az éles kérdéseket, érzelmi mellékvágányokra siklatja a mindennapi anyagi valóságot. Lirai szándékokkal áll a rettentő üzemben. Boldog akar lenni. Epedten csókolgat még mindig egy préselt orgonavirágot. Halott kedvese: a mult után repes ...

Vessük le régi magunkat! Települünk be az időbe. Csak ez a miénk. Legyünk kortársak. Ez a legnagyobb öröm. Itasuk be szívünkbe a zuhogó időt. Ez az egyetlen nyereségünk. Gondolkozzunk a fémadarakkal. Világos és egyszerű a dolog. Legyünk cselekvők. Cselekvők: a mérnökök, a laboránsok, a hadvezérek, a földmunkások s a kalapácsok lengetői. Egyedül a lírikus fekszik egész nap üvegkoporsóban ...

... Csak szükségszerű dolgoknak van létjogosultságuk.

... Csak a korszerű szándékok tervét ékesíti igazi termés ...

... Csak aki szeretettel, energiával és mosollyal él — az a kortársunk ...

A többi kifelé jár, világtalan ösvényeken bolyong.

Élete álélet s ha beszél, semmi köze hozzánk ...

A gép és a golyó megváltoztatja a világ arcát. Miért ne változzunk meg mi is? Testvér szorítsd meg a feléd nyújtott tiszta kezét. Hisz itt élünk, együtt, az időben.

Beszéljünk arról, amiről szó van.

(G. G.)

A kulturális állásfoglalás kérdéséhez. Az új tanult rétegeknek kell átvenniük a kisebbségi magyarság szellemi kiszolgáltatását. Ezért kellő öntudattal felkészülve tisztáznunk kell az utakat, melyeken a szellemi vezetés tiszta ügyét járhatjuk.

Ennek az új nemzedéknek, mely néhez küldelmekben, a kisebbségi életének

demokratikus világosságában nöhetett fel, tisztában kell lennie azzal, hogy az ifju értelmiségiek nem csak a dolgozók félrevezetésére, de azok helyes utratelésére is alkalmasak lehetnek, kellő felkészültséggel és áldozatkészséggel.

• •

Leszögezzük, hogy nem a keleti és a középeurópai faji uszításban gyűlőkódó fiatalság az eszményképünk, hanem a meggondolt nyugati kultúra új nemze-

déke, mely a legliberálisabb légkörben ragaszkodik és lelkesedik a béke, haladás, szabadság értékeiért.

Eszményi szép előttünk az angol egyetemek gesztusa, amikor megtagadják az egyik legrégebbi német (Heidelbergi) egyetem évszázadokat jubiláló ünnepségén való részvételüket, mert ma a német egyetemek a faji és háborus uszítás szellemét hordozzák és nem érdemlik meg a művelt világ ünneplését.

K. J.

Olvasóink figyelmébe!

Értesítjük olvasóinkat, hogy szerkesztőségünk és kiadóhivatalunk címe megváltozott. -- A jövőben minden küldemény »HID« red. i adm. Subotica I, Pozorišna ulica 3-I. címre küldendő.

**Felkérjük munkatársainkat, hogy kézírataikat legkésőbb lapzártáig, minden hónap elsejéig szíveskedjenek beküldeni.
A cikkek lehetőleg a papír egyik oldalára íródjanak.**

Felelős szerkesztő és kiadó LÉVAY ENDRE
Szerkesztőség és kiadóhivatal SUBOTICA, Pozorišna ulica 3-I.
A kéziratokért nem felelünk és azokat vissza nem adjuk.